

Dopisi.

Iz Središča. (Novo društvo.) Tukaj se snuje novo konjerejsko društvo; to nedeljo, 23. februarja, bode se volilo predstojništvo središkega oddelka konjerejskega društva, katero ima svoj sedež v Gradci; prišel bode tudi gosp. pl. Schuberth, da bode kaj o konjereji pripovedaval. — Mi smo sicer veliki prijatelji konjereje, posebno, ker se zvinorejo ne da dosta doseči v zadnjih letih; pa vendar ne moremo tega društvenega oddelka pozdravljati; pitali smo se večkrat, zakaj se snuje? Ali ni že v Ormoži osnovan oddelek, kateremu je na čelu že morebiti prek 10 let g. dr. Geršak? Zakaj se Središčani ločijo od ormoškega oddelka? Kakor se nam zdi, so Nemci zapustili ormoško društvo, ker v njem ne morejo se šopiriti; pa čudno je, da ti Nemci zdaj tiščijo k nam v Središče in da tukaj hočejo biti pravi konjerejci. Pravi Slovenci pa menda le ne bodo podpirali takega društva v Središču iz teh-le razlogov: prvič ga je snoval g. Maier, to je tisti neslovenski živinozdravnik, kateremu se je moral slovenski živinozdravnik g. Murko ogniti in na Nemško potegniti; drugič, ker je zborovanje na nedeljo sklicano pri ljubeznjivem (!) drugoverci g. Wenigerholz-u, kateri bi pod imenom konjerejskega društva na liberalno politiko vganjal; tretjič, ker bode ondi Nemeč g. Schuberth v nemškem jeziku nekatere stvari razlagal, katere zveden Slovenec iz slovenskih časnikov že zdavnej pozna; štirtič, ker to društvice le neslogo dela in ormoško društvo po nepotrebnem slabi. Gospodje središki konjerejci bi bili imeli odločno protestovati proti taki nakani g. Wenigerholz-a in njegovih prijateljev; mi smo te vrstice objavili s to željo, da se naj kmetje ogibljejo tega novega društva, in da ne podpirajo podjetja, ki je slovenskemu narodu in domačemu življu nasprotno.

Iz Vranskega. (Malenkosti ali ka-li.) Naj danes omenim nekatere „malenkosti“ iz našega okraja. Ako stopimo v naš prijazni trg, precej na prvem domu zhode nas v oči napis „zum Elephanten.“ Kakova sapa veje pod streho te firme, o tem nam ni treba soditi. Tudi na drugih mestih najdemo takovih odpadkov, ki skrunijo slovenski značaj našega narodnega trga! — Naše gasilno društvo je sicer vsega pripoznanja in spoštovanja vredno, ali nemško komando v njem nikakor ne dela časti slovenskim korenjakom. Tuji glasi: habt acht — rechts gschaut! nekako smešno odmevajo po domačih slovenskih tleh, svedočijo nam, da še globoko tičijo v sponah nepotrebne sužnjosti. Kakor da bi ne imeli primernih povelij v slovenskem jeziku! — Konečno naj še opozorimo na naše poštne pečate. Slovenščina seveda tudi tu nima prostora. To pa velja tudi o sosednjem

Šentjurskem poštnem uradu in še mnogih drugih po „uzorno-narodni Savinjski dolini. Pisma z jedino nemškimi uradnimi pečati razpošiljajo se daleč med svet in potrjujejo nehoté trditve naših nasprotnikov, češ: tu niti ni naroda slovenskega, tu bivajo le posamezne osebe, ki agitujejo med miroljubnim spodnještirskim prebivalstvom za veliko-hrvaške in panslavistiške ideje. To torej ni prav in je sploh opaziti v novejši dobi v našem kotu nekako dremoto v narodnem ozirju, osobito kar nas je zapustil nezpozabljivi blagi rodoljub, pokojni majitelj odlične narodne gostilne „Slovan.“ Poreče se: so malenkosti, katere lahko spregledamo. Toda ravno take malenkosti kažejo, kako malo nam je do naše narodnosti in narodne časti. — Tako pač ne sme biti dalje. Ne bojmo se nasprotniške nevolje in zamere, dovolj in predovolj užili smo že dobrot tega gospodarstva; proč z nemškutarijo, če hočemo, da nas ne bode imenoval svet helote, ki vlečejo voljno, nevoljno v tujcev jarmu. „Tvrđ bodi, neizprošen moř jeklen, kedar branniti imař pravice naroda!“ Válsónal.

Iz Bočkovec pri Mali nedelji. (Prihodnji župan.) Nimam pisati nikacij novosti, le starine ponovljati ni umetnost, vendar pa tu in tam zanima, tudi brez nasledkov navadno ne ostaja. Kakor sem vže omenil, ponavljam starino, toda ne jaz, ampak ponavljala bode naša občina volitve obč. župana, ter spet podelila kakemu „vujcu“ ali „Andrašeku“ obč. krono na glavo, da nosi v svoji puhli domišljavosti znane besede: „Bog in jaz.“ — Ni sploh moj namen komu kratiti zlatega upanja na prihodnjost, ravno tako tudi ne strankarsko postopati, moja želja je le mojim dragim sovolilcem dati par vrstic v preudarek. Vsakega volilca sveta dolžnost enkrat je iti volit, drugič pa, vsak volilec mora sploh preudariti, koga da naj voli za odbornika, ker le-ti volijo župana ter mu podelijo iz svoje sredine obč. „krono.“ Da pa ni vsak človek za župana in tudi marsikateri ni, ki je župan, to vé najbolj oni, komur je n. pr. župan, ki si misli „Bog in jaz,“ naredil znatne neprijetnosti. No, kaj tacega in enacega, odkar županuje pri nas vsestransko pravičen in dober g. Kocbek, ni prišlo na dan, to se je pa žal pred njim ne enkrat godilo. Seveda neprijateljev ne manjka najboljšemu človeku, tudi g. Kocbek-u ne, a po mojem mnenji zakrivil si ga je s tem, da mu ni mar se prepirati z duhovniki, kar posebno nove ali županske „krono“ željne „vujce“ jezi. Kakor mnogi drugi, tako pa tudi jaz želim, da bi nam bil še mnoga leta g. Kocbek župan, ker le tedaj smemo upati miru med občinskim in župnijskim uradom. Da se nam pa ne bo treba „po smrti kesati,“ treba nam je toraj dobro pomisliti, kdo in kateri je storil največ za blagor svojih občanov! Imel še bi v tej zadevi marsikaj ziniti, toda prvič

upam, da bo reč vsak volilec dobro prerešetal, drugič se mi pa mudi, ker imam še marsikaj danes opraviti, in tega se ve, da s pooblastilom ne moremo drugemu izročiti, ker pri nas le redko koleke prodajejo. Toraj na svidenje na volitvi!

Slovenus.

Iz Ribnice. (Naša veselica), z občnim zborom bralnega društva, dne 9. svečana, obnesla se je povoljno. Če tudi nam je mrzlo vreme splašilo marsikaterega gosta ter je žalibog bolezen zadržala vč. g. poslanca dr. Šuca, nas, kakor so bili obljubili, obiskovati, vendar zbralo se je še precejšnje število udov in navrh par gostov iz Lehna in Vuhreda. Hvala jim na trudu in prijaznosti do skromnega društva našega! Okoli pol pete ure odpre predsednik zborovanje z pozdravom na društvenike in goste, ter dá besedo č. g. župnika Hrastelju. Ta nam v kratkih ali krepkih besedah razloži pomen, važnost in korist bralnih društev — seveda če so na verskeji podlagi, — ter nas v sklepu spodbujajo k pridnemu in vstrajnemu delovanju. Gromoviti „živio“ pritrjevalo je vrlemu govorniku kakor tudi gg. P. in D., ki sta zbrane sicer kratko, ali jedrnatu nagovorila. Nato je bila volitev odbora, katerega smo z malimi spremembami izvolili prejšnjega. Sedaj se je začela prosta zabava, ki je trajala do pozne ure in je menim marsikoga zadovoljila, da je rad pozabil na običajne — godce, rekši, da je prijateljski pomenek med popevanjem krasnih pesmi najprijetnejša zabava slov. kmetu. Za petje je drage volje skrbel vrli g. organist B. s svojimi izbranimi pevkami, za to mu bodi pristrčna zahvala. Med tem časom upisovali so se udje s svojimi doneski v društveno knjigo in radostno moramo priznati, da smo nabrali primerno svoto, da bomo zopet mogli naročiti nekaj časopisov v razvedrovanje našemu kmetu. Težko bi šlo to, da nas niso podprli blagi dobrotniki, posebno č. g. Hrastelj, kakor tudi drugi gostje, oba gg. P. in V. iz Lehna. Hvala jim pristrčna na vsem! Če premislimo važnost narodne zavesti, izobraženosti za obstanek našega naroda, moramo pred vsem podpirati društva, ki to zavest tu na meji širijo in s tem delajo močan jez vedno rastočemu potujčevanju. S tem, da tako hrbet krijemo ostalim Slovincem in največje napade odbijamo, gotovo zaslužimo, da nas bi bratje podpirali, bodi si z doneski za naša društva, ali s knjigami in časopisi. Če se bo naš kmet na domačej podlagi dobro izobrazil, stal bo tú na meji slovenstva kot močan steber, sebi v čast, domovini v slavo, Sloveniji v zaslobo!

Domobranski.

Od sv. Lovrenca na kor. žel. (Veselica.) O pustnem času začne vse nekako živahnije gibanje. Prirejajo se koncerti, plesi, gostije itd., ter nam ponujajo obilo zabave in veselja. Tudi naše kmetsko bralno društvo, o katerem je že

morda ta ali uni naših nasprotnikov mislil, da se je že vleglo v hladni grob k večnemu počitku, je zdaj zopet oživelo ter po sklepu zadnje odboro ve se je priredilo veselico v dan 26. prosinca t. l. v prostorih g. F. Korman. Proti večeru začeli so se od vseh strani povabljeni gostje zbirati, in se jih je prav lepo število nabralo. Torej iskrena vam hvala vrli rodoljubi za to vašo vljudnost. Najpoprej je g. predsednik pozdravil vse navzoče goste, ter zaklical presvitlemu cesarju glasen živio! in na to je godba zaigrala cesarsko himno. Za tem je sledila volitev podpredsednika in treh odbornikov. Podpredsednikom se je volil g. Jakob Oswald, p. d. Urbanc, odborniki pa: Jože Korman, Josip Oswald, (Betušekov) in Janez Fischinger. Zdal se je začela prosta zabava. Vbrana godba orkestra južne železnice nas je navduševala in kratkočasila, ter izvrstno smo se med seboj zabavali. Takšne veselice se ne dajo primerjati navadnim plesom po krčmah, temveč one so pravi narodovi prazniki, ker nas v nemajo za dobro in lepo, ter budé v nas ljubezen do naroda in jezika svojega. Oj, da bi se jih povsod, kjer imajo bralna društva, narod v prav obilnem številu vdeleževal, ter si še drugod, kjer jih še sedaj ni, društva osnoval, ki imajo namen širiti narodno zavest med ljudstvom, da se potem znamo potegovati za svoje pravice, koje se nam, žal, tako kratijo. Ne držimo torej križem rok, če hočemo, da nam v kratkem prisije zlata zvezda jednakopravnosti, ko bomo namreč dosegli vse tiste pravice, ki nam po božji in cesarski postavi grejo. „Na delo tedaj, ker resnobni so dnevi!“ Dolga noč nam je med lepim zabavljanjem še prehitro minila in začeli smo se razhajati s trdnim sklepom še iskrenejše, kakor dozda, ljubiti svojo domovino ter, kakor vrli sinovi svoje matere, deliti ž njo veselje in žalost. Vsakemu pa bode ta veseli večer gotovo dolgo v spominu ostal, ker prepričal se je, kakor dozda že večkrat, da se Slovenec zamore le med svojimi najbolje razveseljevati in kratkočasiti.

Iz Poličan. Po kratkem prestanku je Poličanska župnija zopet vdova. Angelji božji dali so ji ženina. Bila je pretečeno leto na angeljsko nedeljo „instalacija.“ — Gospod ji je ga hitro vzel ter je umrl letos v nedeljo presv. Imena Jezusovega. S svojim bistrim umom, jeklenim značajem in s svojo vstrajno delavnostjo bili bi rajni gospod Janez Pajek gotovo marsikaj potrebnega in dobrega vkrenili in izvršili v blagor svojih novih faranov, a previdnost Božja je drugače odločila, kajti jedva so se le spoznali razmere in potrebnosti in že jih je najvišji Gospod odpoklical. V kratkem času pridobili so si obče spoštovanje. Pogreb je bil sijajen, 28 duhovnih bratov, njim na čelu milostljivi gospod kanonik dr. Ivan Križanič in

pa nebrojno število vernikov jih je spremljalo k zadnjemu počitku. Večna luč jim sveti naj!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Da izvrši drž. zbor svoje delo že do velike noči, to želi vlada, ali kakor je sedaj podoba, kaže se pri gg. poslancih malo volje za to. V vsaki seji spravi se kje katera nova stvar na dnevni red in tudi govori se več, kakor je treba, pri razpravah. — Slov. drž. poslanci so izročili ministru za pravosodje, grofu Schönbornu, spomenico ter so mu izrekli svoje želje gledé sodnij po slov. deželah. Minister pa jim je obljubil, da jim rad, kolikor je v njegovih rokah, njih želje izpolni. — O koncu meseca avgusta pride svitli cesar v Gradec ter bodo v tem času ondi položili temelj za novo vseučilišče. — Nemški konservativci na Gornjem Štajarji se pripravljajo že za volitve v dež. zbor in upajo, da si priskrbijo še vsaj dva nova poslanca. Naj le postane iz njih želje resnica! — Dobrota slov. posojilnic kaže se tudi pri koroških kmetih čemdalje lepše in ne sliši se zdaj veliko o očitnih dražbah. — Ces. namestnik v Tirolah, baron Widmann dobi v kratkem slovo in tedaj mu konservativno ljudstvo reče iz srca: srečno pot! — Na Kranjskem živi 509 lutorcev in ljudje so to skorej vsi tuji in tudi najbrž le nemške krvi. — Za dolensko železnico se poteguje ljudstvo že več let in zdaj je vsa podoba, da jo začno staviti že to leto. Denarja bode seveda veliko treba za-njo. — Naj se napravi v Gorici po polnem slov. gimnazija, za to prosijo župani skorej po celem Primorju in mogoče je, da jih vlada vsliši, vsaj za 4 nižje razrede. — Volilci Tržaške okolice niso veseli mestnega odbornika, Pahorja, ker se drži, proti njih volji in zoper svojo besedo, lahonske večine in to tudi v takih rečeh, ki so na škodo domoljubju ali kat. cerkvi. — Umrl je baron Ožegović v Zagrebu in Hrvatje so mu priredili slovesen pogreb, ker je bil kedaj veliko delal za blagostanje hrv. ljudstva. — V Zagrebu se razširi kolodvor ali Madjarom to ni po volji, bojda zato, ker še ne pleše mesto po voli Madjarov. — Da minister Tisza ne odstopi, tega je krivo neki le to, ker ne vedó za moža, ki naj zasede njegovo mesto in zdrži še sedanjo večino v ogerskem drž. zboru vsaj za silo skupa. Resnica, to bode težko delo! — V Pragi je bilo v nedeljo zborovanje 500 českih dijakov. Hodilo jim je za to, naj jim vlada napravi novo vseučilišče, najbolje, če v Brnu.

Vunanje države. Na novo gre govorica, da so sv. Oče Leon XIII. nevarno vzboleli, ali nam se dozdeva, da je to tudi sedaj le govorica. Teža pa je že vsekako 8 križev t. j. 80 let in ravno dnes, 20. februarja, doteče jim 12 let, kar so vidni poglavar sv. kat.

cerkve. — Tudi Italija misli vpeljati narredbe, vsled katerih dobijo delalci odškodnino, ako jih zadene kaka nesreča pri delu. — Na Španjskem so imeli slovesnosti v spomin na nekdanjo republiko, to pa gotovo le ljudje, katerim se še cedé slin po njej. Sedaj pa ni nevarnosti, da se jim vživi ona na novo. — Mladi princ Orleanski, ki ima pravico do francoske krone, sedi v ječi in če ga predsednik republike, Sadiť Carnot, ne pomilosti, ostane v njej dve leti, potem pa ga poženejo čez mejo. In zakaj? Ker mu postava ne pusti domačih tal in le zato, ker se zdi nevaren republiku. Uboga republika, ki ima toliko strahú! — Na Angleškem, kjer so najbolj protestantje doma, sliši se v tem času, da prestopa veliko duhovnikov, odvetnikov in sploh izobraženih ljudi v katol. cerkev. To je pač vesela novica. — V nemškem cesarstvu je sedaj vse po konci in sicer za to, ker so volitve v drž. zbor blizu. Doslej se vidi, da zvezda kneza Bismarcka ugašnjuje. O njem se govori le še, kakor o moži, ki je imel pa nima več moči. Naši Nemci pa so še vedno sluge Bismarcka. Njim še je vedno solnce, ki jim naj posveti v deželo — nemške sreče. — V Rusiji sta dve stranki, ena gleda v Nemčijo, druga v Francijo; zadnja se pravi, da je slavjanska, t. j. da hoče Slovanom, kjer koli so, pomagati do pravice, ki jim dohaja. Kar se tiče nas, nimamo ne od prve, ne od druge pričakovati kake sreče. — Iz Bolgarije ni posebnih poročil, toliko po je gotovo, da je bila zarota majorja Panica prav nevarna in je velika sreča za kneza Ferdinanda, da so ji prišli še v pravem času na sled. — Kar se tiče Srbije, v tem času ni iz nje poročil, da so kaj vredna. — Turski sultan je bil te dni v veliki zadregi, ker se mu je očitalo, da se je od njega raznesla novica o nekem razporu, ki zadeva nemško in avstrijsko cesarstvo. O tem razporu ni bojda nobena beseda resnica. — Na otoku Kreta se obeta, da bode bolje za tamošnje kristijane, ter da hoče turska vlada sama delati na to, da se jim ne godé na dalje kake krivice. Ni veliko dati na turske obljube. — Iz Afrike se poroča, da je sultan v Zanzibaru umrl in da je na njegovo mesto prišel novi sultan. Mi ne moremo vedeti, ali in koliko je v tej spremembi vzboljšanja ali toliko se zatrjuje, da bode za kršč. ljudstvo, kolikor ga je ondi, poslej bolje. — V Braziliji, v novi republiku, so si ministri sami že v laséh in je doslenji minister za notranje zadeve vzel slovo. Predsednik, Fonseca, je človek, ki ne pripozna nikomur razven sebe, da še ima kje kako pravico. Taki pa so sicer sploh ljudje, ki delajo za republiko, radi vsi in zato gorje, ako jim kje obvelja.